

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»
Кафедра освітньої політики**

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації учителів фізичної культури

**ІННОВАЦІЙНІ ТА МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ
З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ**

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри освітньої політики

(протокол №5 від 18.05.2026 р.)

Завідувачка кафедри

Галина ЛОЇК

Освітня програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною
радою

(протокол №4 від 04.06.2026р.)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

Львів – 2026

Розробники: Сороколіт Наталія, професорка кафедри освітньої політики, докторка наук з фізичного виховання та спорту; Шиян Олена, професорка кафедри освітньої політики, докторка наук з державного управління; Пасічник Вікторія, доцентка кафедри спортивних і рекреаційних ігор Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, докторка наук з фізичного виховання та спорту; Мандюк Андрій доцент кафедри теорії та методики фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, доктор наук з фізичного виховання та спорту

Напрямок підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій)

Розроблено на основі Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти від 12.10.2022 р.№ 904.

Термін дії програми: з 01.07.2026 р. до 01.07.2031 р.

Рецензент: Гургула Тетяна, професорка кафедри освітньої політики, докторка економічних наук.

Боднар Іванна, завідувачка кафедри теорії і методики фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, професорка, докторка наук з фізичного виховання та спорту

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Сучасний розвиток фізичного виховання в початковій школі характеризується суттєвим переходом від традиційної моделі формування рухових умінь до інтегрованого підходу, у межах якого рухова активність розглядається як засіб навчання, розвитку когнітивних функцій та формування ключових компетентностей учнів. Одним із провідних світових і європейських трендів є концепція «навчання через рух» та «рух для навчання», що передбачає використання фізичної активності як інструменту засвоєння навчального змісту.

Актуальність спецкурсу зумовлена необхідністю впровадження в освітню практику початкової школи інноваційних методик фізичного виховання, які поєднують рух, гру та пізнавальну діяльність. Особливої значущості набуває використання інтерактивних засобів навчання, які

забезпечують ефективну інтеграцію рухової діяльності з формуванням ключових компетентностей учнів початкової школи.

Сучасні наукові дослідження та європейський педагогічний досвід підтверджують ефективність інноваційних та міждисциплінарних підходів, які особливо важливі для дітей молодшого шкільного віку, у тому числі для учнів із труднощами координації та особливими освітніми потребами. Такі методики сприяють не лише покращенню моторного розвитку, а й активізації когнітивних процесів, підвищенню концентрації уваги та навчальної мотивації.

Таким чином, спецкурс є актуальним, оскільки відповідає сучасним європейським освітнім тенденціям, спрямованим на інтеграцію фізичного виховання з освітнім процесом, забезпечує впровадження інноваційних міждисциплінарних методик та сприяє формуванню всебічно розвиненої особистості молодшого школяра. Він також підсилює професійну готовність педагогів до використання сучасних підходів «навчання через рух» у практиці початкової освіти.

Цільова група: учителі фізичної культури.

Обсяг(тривалість) : 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Особливості реалізації програми: немає.

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: сформувати у вчителів фізичної культури закладів загальної середньої освіти систему професійних знань, практичних умінь і навичок щодо застосування інноваційних та міждисциплінарних методик фізичного виховання, спрямованих на ефективний розвиток рухової, когнітивної та компетентнісної сфер здобувачів початкової освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

1. Сформувати у слухачів систему теоретичних знань щодо сучасних інноваційних та міждисциплінарних підходів у фізичному вихованні дітей молодшого шкільного віку в контексті європейських освітніх тенденцій.
2. Ознайомити педагогів із сучасними моделями «навчання через рух» та «рух для навчання» як основи інтеграції фізичного виховання з іншими освітніми галузями початкової школи.

3. Забезпечити опанування методик використання інтерактивних засобів навчання (зокрема Eduball та mini-Eduball) для формування математичної, мовленнєвої та пізнавальної компетентностей учнів.

4. Сформувати практичні вміння щодо застосування комбінованої методики «Рух – координація – навчання» для розвитку координаційних здібностей, когнітивних функцій та міжпівкульної взаємодії мозку.

5. Навчити педагогів розробляти та впроваджувати компетентнісно-орієнтовані завдання у процесі фізичного виховання здобувачів початкової освіти.

6. Ознайомити слухачів із провідним європейським досвідом інноваційного фізичного виховання (зокрема методиками «кінетичної театралізованої гри» та «методу Кріспіані») та забезпечити можливості його адаптації до української освітньої практики.

7. Розвинути здатність педагогів інтегрувати інноваційні методики у власну професійну діяльність з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, у тому числі з порушеннями координації та іншими освітніми потребами.

8. Сприяти формуванню готовності педагогів до рефлексії та професійного обміну досвідом щодо впровадження інноваційних підходів у фізичному вихованні в умовах початкової освіти.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- громадянська (ЗК.01);
- соціальна (ЗК.02);
- культурна(ЗК.03);
- когнітивна (ЗК.04);
- підприємницька (ЗК.05);
- мовно-комунікативна компетентність (A1.1; A1.4);
- предметно-методична компетентність (A2.1; A2.4);
- інформаційно-цифрова компетентність (A3.1);
- інноваційна (Д1).

Очікувані результати навчання:

- знає сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти (A2.4);
- вміє застосовувати інноваційні та міждисциплінарні методики й міжпредметні зв'язки в освітньому процесі (A2.3.У1.);
- добирає сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти (A2.4.);

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах об'єктивності, прозорості та відповідності очікуваним результатам навчання. Результати навчання оцінюються за 100-бальною системою.

Практичне завдання – 50 балів, підсумкове тестування (10 запитань) – 50 балів (правильна відповідь – 5 балів).

Практичне завдання

Завдання практичної	Вимоги	Максимальний бал
1. Розробити та провести рухливу естафету з використанням м'ячів Eduball.	Визначити: мету гри; правила; спосіб оцінювання результатів учнів; які фізичні та когнітивні навички розвиваються під час виконання вправи? (Передбачити: природні рухи (біг, стрибки, кидки, ловіння); виконання інтелектуального завдання; командну взаємодію учнів)	5
2. Розробити комплекс із 3–4 вправ, що поєднують дві інноваційні методики «Рух і навчання», «Рух для навчання»	Передбачити у вправах: завдання для розвитку вестибулярної системи; вправи на взаємодію правої та лівої сторін тіла; елементи уваги, пам'яті та мислення. Пояснити: які фізичні якості та когнітивні процеси розвиває кожна вправа? Як ці вправи можна інтегрувати в урок фізичної культури НУШ?	5
3. Розробити та провести рухливу гру або естафету з використанням методики «Рух–координація–навчання»	Передбачити у практичному завданні: координаційні дії з м'ячем (кидки, ловіння, зміна траєкторії руху); навчальні завдання (лічба,	5

	розпізнавання кольорів, букв, слів або понять); реагування на світлові чи звукові сигнали; взаємодію учнів у парах або командах (одне на вибір слухачів) Визначити: які фізичні якості та когнітивні процеси розвиває вправа? Як вправу можна адаптувати для різного віку учнів початкової школи? Як інтегрувати вправу в урок фізичної культури НУШ?	
4. Розробити коротку гру або рухову сценку для учнів початкової школи з методики «Кінетична театралізована гра»	Передбачити: використання жестів, поз, міміки та рухових імпрровізацій; музичний супровід або ритмічні сигнали; взаємодію дітей у парах або групах; передачу емоційного стану персонажів через рух. Визначити: які емоційно-виражальні та комунікативні навички розвиває гра? Як ця методика сприяє розвитку творчості, креативності та емоційної чутливості дітей? Як вправу можна інтегрувати в урок фізичної культури або інтегроване заняття НУШ?	5
Розробити комплекс із 3–4 вправ із м'ячем за методом Кріспіані.	Передбачити у вправах: перехресні та ротаційні рухи; поєднання рухових і мисленнєвих завдань; індивідуальну та командну роботу; адаптацію вправ	5

	для дітей із різним рівнем підготовленості. Визначити: які когнітивно-моторні навички розвивають вправи? Як вправи впливають на координацію, увагу та швидкість реакції? Як методику можна використовувати на уроках фізичної культури НУШ?	
--	---	--

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат відповідно до встановленого зразка обсягом 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Вартість: 650 грн.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст програми складається з двох модулів та шістьох взаємопов'язаних тем. Після опрацювання трьох модулів передбачено виконання практичних робіт. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 10 питань. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники 100 балів. Прохідний бал – 50. Учасники, які успішно пройшли навчання, виконали практичну роботу та склали підсумковий тест, отримують сертифікат.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає 30 год, з них 8 год – лекційні заняття, 16 год – практична робота, 5 год – самостійна робота, 1 год – контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

Назва теми	Кількість годин			
	Теоретична складова	Практична складова	Самостійна робота	Разом
Модуль 1. Інноваційні методики фізичного виховання в закладах початкової освіти Польщі				
Інтеграційно-мотиваційне заняття. Ознайомлення з програмою. Очікування слухачів.		2		2
Тема 1.1. Eduball (розвивальні м'ячі) та mini-eduball (міні розвивальні м'ячі) у формуванні	2	2	1	6

математичної та мовлених компетентностей учнів початкової школи				
Тема 1.2. «Навчання і рух», «Рух для навчання» – інноваційні методики для дітей молодшого шкільного віку з формування математичної компетентності з розладами координації	2	2	1	6
Разом за модулем:	4	6	2	14
Модуль 2. Комбінована методика «Рух – координація – навчання»				
Тема 2.1. Напрямок методики «Розумний м'яч» для розвитку координації та активізації різних ділянок головного мозку	1	3	1	6
Тема 2.2. Напрямок методики «Компетентнісно-орієнтовані завдання у фізичному вихованні учнів молодшого шкільного віку»	1	3	1	6
Разом за модулем:	2	6	2	12
Модуль 3. Інноваційні методики фізичного виховання в закладах початкової освіти Греції та Італії				
Тема 3.1. Грецька інноваційна методика «Кінетична театралізована гра» як засіб розвитку творчих і пізнавальних здібностей дітей молодшого шкільного віку під час уроків з фізичної культури	1	2		3
Тема 3.2. Італійська інноваційна методика «Метод Кріспіані» як засіб всебічного й гармонійного розвитку дітей молодшого шкільного віку	1	2	1	5
Разом за модулем:	2	4	1	8
Контрольні заходи (тестування)			1	1
Всього	8	16	6	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Інноваційні методики фізичного виховання в закладах початкової освіти Польщі

Інтеграційно-мотиваційне заняття.

Знайомство з слухачами, реєстрація, ознайомлення з навчальним планом. Заняття відбувається у формі інтерактивної взаємодії зі слухачами.

Тема 1.1. Eduball (розвивальні м'ячі) та mini-eduball (міні розвивальні м'ячі) у формуванні математичної та мовлених компетентностей учнів початкової школи

Поняття інноваційного навчання молодших школярів як сучасний педагогічний підхід, що ґрунтується на інтеграції рухової активності з пізнавальною діяльністю. Рухово-ігрова діяльність – засіб розвитку когнітивних функцій, уваги, мислення та навчальної мотивації учнів початкової школи. Використання м'ячів Eduball і Mini-eduball – інноваційний дидактичний інструмент, що забезпечує поєднання руху з навчальним змістом і сприяє формуванню мовленнєвих, математичних та інтелектуальних умінь. Організація рухово-ігрових вправ на основі природних рухів (бігу, стрибків, кидків, ловіння), які активізують пізнавальну діяльність, розвивають координацію, увагу та швидкість реакції.

Інтегровані напрями навчання у процесі рухової діяльності – засіб засвоєння кольорів, літер, цифр, арифметичних дій, а також розвиток мовлення, моторики та базових навчальних умінь, що забезпечує міжпредметну інтеграцію в початковій освіті. Освітня цінність інноваційного підходу у гармонійному поєднанні фізичного, когнітивного, мовленнєвого та соціального розвитку учнів молодшого шкільного віку.

Тема 1.2. «Навчання і рух», «Рух для навчання» – інноваційні методики для дітей молодшого шкільного віку з формування математичної компетентності та для дітей з розладами координації.

Методика «Навчання і рух» як сучасний педагогічний підхід, що поєднує навчальні завдання з фізичною активністю, де рух виступає засобом засвоєння знань і розвитку пізнавальних процесів у молодших школярів. Концепція «Рух для навчання» як природний механізм розвитку дитини, що ґрунтується на використанні гри та рухової діяльності для формування базових навчальних умінь, когнітивних функцій і соціальних навичок. Урахування вікових особливостей дітей, етапності формування рухових і розумових дій та поступового ускладнення навчальних завдань.

Використання спеціальних вправ та інструментів, спрямованих на розвиток мозкової діяльності, вестибулярної системи, координації рухів і зниження впливу первинних рефлексів як основи гармонійного розвитку дитини. Фізичні вправи, що поєднують рухову активність із навчальними завданнями (лічба, розпізнавання форм і кольорів), а також сприяють зміцненню зв'язку між рухом і мисленням. Вплив на фізичний розвиток, навчальну мотивацію учнів та можливість інтеграції у процес фізичного виховання в початковій школі.

Модуль 2. Комбінована методика «Рух – координація – навчання»

Тема 2.1. Напрямок методики «Розумний м'яч» для розвитку координації та активізації різних ділянок головного мозку

Методика «Рух – координація – навчання» як сучасний педагогічний підхід, спрямований на всебічний розвиток учнів початкових класів через інтеграцію рухової активності, координаційних вправ і навчальних завдань. Цілісність пізнавально-рухової діяльності та рухової активності, вплив на розвиток мислення, мовлення, комунікативних умінь і навчальних навичок. «Розумний м'яч» – інноваційний засіб розвитку моторики, когнітивних функцій і командної взаємодії дітей у процесі рухово-ігрової діяльності.

Виконання спеціальних вправ із м'ячем, спрямованих на стимуляцію нервової системи, розвиток координації та уваги через зміну траєкторії руху і виконання цільових завдань. Світлові та звукові сигнали як засоби сенсорної активації, що підвищують ефективність навчально-рухової діяльності та засвоєння матеріалу.

Тема 2.2. Компетентнісно-орієнтовані завдання у фізичному вихованні учнів молодшого шкільного віку

Основи компетентнісного підходу у фізичному вихованні в умовах Нової української школи як сучасна освітня парадигма, спрямована на формування в учнів не лише рухових умінь, а й ключових життєвих компетентностей. Педагогічні ситуації як засоби формування 11 ключових компетентностей. Вплив поєднання рухової активності з навчальними завданнями на розвиток наскрізних умінь – креативності, критичного мислення, комунікативних умінь і навичок співпраці та міжпредметну інтеграцію змісту фізичної культури.

Демонстрацію та виконання інтегрованих рухових вправ мовленнєвого, математичного й природничого спрямування, використання рухливих ігор для формування соціальних і громадянських компетентностей, створення власних ігрових сценаріїв та обговорення ефективності інтеграції рухових і пізнавальних завдань у розвитку учнів початкової школи.

Модуль 3. Інноваційні методики фізичного виховання в закладах

початкової освіти Греції та Італії

Тема 3.1. Грецька інноваційна методика «Кінетична театралізована гра» як засіб розвитку творчих і пізнавальних здібностей дітей молодшого шкільного віку під час уроків з фізичної культури.

Кінетична театралізована гра – форма рухово-ігрової та художньо-естетичної діяльності, що поєднує рух, танець, пантоміму та міміку як засоби виразності й забезпечує інтегрований розвиток молодших школярів. Формування емоційно-виражальних умінь, розвитку емоційної чутливості та здатності до самовираження, а також потенціалу невербальної комунікації через жести, пози та рухи як альтернативу словесному спілкуванню. Вплив вербальних виразів та музичного супроводу на розвиток творчості, креативності, емоційної чутливості та соціальної взаємодії учнів початкової школи.

Тема 3.2. Італійська інноваційна методика «Метод Кріспіані» як засіб всебічного й гармонійного розвитку дітей молодшого шкільного віку.

Метод Кріспіані як система рухових ігрових вправ із м'ячем, спрямована на розвиток координації, моторики та когнітивних функцій у дітей на основі чітких дидактичних принципів і структурованого підходу до навчання. Фізичні вправи, орієнтовані на розвиток перехресних і ротаційних рухів як базовий компонент моторного розвитку та формування міжпівкульної взаємодії мозку, а також поєднання рухових і мисленнєвих дій, що сприяє розвитку уваги, пам'яті, швидкості прийняття рішень і когнітивно-моторних навичок. Індивідуалізація та диференціація фізичних вправ відповідно до рівня підготовленості дітей, а також оцінка їх ефективності у формуванні координації, швидкості реакції та плавності рухів, що забезпечує гармонійний розвиток молодших школярів у процесі практичної реалізації через ігри, тренувальні завдання та інтегровану рухову діяльність.

Контрольні заходи (тестування). Підсумкове тестування.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань.

Практичне завдання № 1 (після опрацювання двох модулів).

Слухач (ПІБ): _____

Заклад освіти: _____

1. Рухлива естафета з використанням м'ячів Eduball

Ключовий виклик: поєднати рухову діяльність (біг, стрибки, кидки, ловіння) з виконанням інтелектуального завдання так, щоб зберегти баланс між фізичним навантаженням, навчальним змістом і командною взаємодією.

Стратегічна ціль: формування інтегрованого навчально-рухового середовища, що одночасно розвиває фізичні якості, когнітивні функції та навички співпраці учнів початкової школи.

2. Комплекс вправ («Рух і навчання», «Рух для навчання»)

Ключовий виклик: інтегрувати в один комплекс вправи для розвитку вестибулярної системи, міжпівкульної взаємодії та когнітивних процесів без втрати педагогічної цілісності й доступності для дітей різного рівня підготовки.

Стратегічна ціль: забезпечення комплексного психофізичного розвитку учнів через системне поєднання рухової активності з елементами уваги, пам'яті та мислення.

3. Гра/естафета «Рух–координація–навчання»

Ключовий виклик: одночасно організувати координаційні рухи з м'ячем, навчальні завдання, сенсорні сигнали та командну взаємодію без перевантаження уваги учнів.

Стратегічна ціль: розвиток когнітивно-рухової інтеграції, швидкості реакції та навчальної мобільності через багатоканальну діяльність у русі.

4. Кінетична театралізована гра / рухова сценка

Ключовий виклик: передати сюжет і емоції виключно через рух, міміку, жести та ритм, забезпечивши залучення всіх дітей у творчу взаємодію без вербальної домінанти.

Стратегічна ціль: розвиток емоційного інтелекту, креативності, невербальної комунікації та здатності до художнього самовираження через рухову діяльність.

5. Комплекс вправ за методом Кріспіані

Ключовий виклик: забезпечити одночасний розвиток перехресних і ротаційних рухів, когнітивних процесів та індивідуалізованого підходу до дітей різного рівня підготовленості.

Стратегічна ціль: формування когнітивно-моторної інтеграції, що підвищує координацію, увагу, швидкість реакції та ефективність навчально-рухової діяльності учнів.

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

Модуль 1. Інноваційні методики фізичного виховання в закладах початкової освіти Польщі

1. У чому полягає сутність інноваційного підходу Eduball і Mini-eduball та як він забезпечує інтеграцію рухової та пізнавальної діяльності молодших школярів?
2. Яким чином використання природних рухів (біг, стрибки, кидки, ловіння) сприяє розвитку когнітивних функцій, уваги та навчальної мотивації учнів початкової школи?
3. У чому полягає різниця між методиками «Навчання і рух» та «Рух для навчання», і які спільні педагогічні принципи їх об'єднують?
4. Які засоби та вправи найбільш ефективні для розвитку вестибулярної системи, координації рухів і міжпівкульної взаємодії у молодших школярів?
5. Як інноваційні рухово-ігрові методики можуть бути інтегровані в уроки фізичної культури НУШ для формування математичних і мовленнєвих компетентностей?

Модуль 2. Комбінована методика «Рух–координація–навчання»

1. У чому полягає сутність комбінованої методики «Рух–координація–навчання» та як вона забезпечує розвиток когнітивно-рухової інтеграції учнів початкової школи?
2. Яку роль відіграє напрям «Розумний м'яч» у розвитку координації, уваги, пам'яті та командної взаємодії дітей у процесі рухово-ігрової діяльності?
3. Яким чином використання світлових і звукових сигналів впливає на сенсорну активацію та ефективність засвоєння навчального матеріалу під час фізичних вправ?
4. Як компетентнісно-орієнтований підхід у фізичному вихованні сприяє формуванню 11 ключових компетентностей та наскрізних умінь у молодших школярів?
5. Які методи інтеграції рухових і навчальних завдань є найбільш ефективними для розвитку креативності, критичного мислення та соціальних навичок учнів початкової школи?

Модуль 3. Інноваційні методики фізичного виховання в закладах початкової освіти Греції та Італії

1. У чому полягає сутність кінетичної театралізованої гри як інноваційної форми рухово-ігрової діяльності та які її основні педагогічні функції?
2. Яким чином рух, танець, пантоміма та міміка впливають на розвиток емоційно-виражальних умінь, творчості та емоційної чутливості молодших школярів?

3. Як використання невербальних засобів комунікації (жести, пози, рухи) та музичного супроводу сприяє формуванню уяви, креативності та емоційного досвіду дітей?

4. У чому полягають основні принципи методу Кріспіані та як вправи з м'ячем сприяють розвитку координації, міжпівкульної взаємодії та когнітивно-моторних навичок?

5. Як можна індивідуалізувати та диференціювати рухові вправи за методом Кріспіані з урахуванням різного рівня фізичної підготовленості учнів початкової школи?

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Гриневич Л. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. Київ; 2016. 36 с.
2. Гриневич Л, Елькін О, Калашнікова С, Коберник І, Ковтунець В, та ін. Концепція Нової української школи [Інтернет]. 2016 [цитовано 10 груд.2021]. Доступно на: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
3. Москаленко Н.В, Сороколіт Н.С, Турчик І.Х. Ключові компетентності у фізичному вихованні школярів в рамках реформи «Нова українська школа». У: Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Зб. наук. пр. Київ; 2019;5(113)19:223–8.
4. Онищук С.О. Впровадження концепції Нової української школи на уроках фізичної культури. У: Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 5, Педагогічні науки: реалії та перспективи. Зб. наук. пр. Київ; 2019;72(2):83–7. DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2020.72-2.17>
5. Приступа Є.Н, Виноградський Б.А, Петрина Р.Л, Петришин Ю.В, Окопний А.М, Пасічник В.М. Методика використання інтегрально-розвивальних м'ячів у інтелектуальному та фізичному розвитку дітей («Інтегрально--розвивальні м'ячі»). А. с. 37497 Україна. 156
6. Приступа Є.Н, Петришин ЮВ, Виноградський БА та ін. Дидактичні ігри з м'ячами: навч. посіб. Львів: ЛДУФК; 2014. 206 с.
7. Приступа Є, Рокіта А. Тенденції підготовки фахівців фізичного виховання і спорту в Європі. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: зб. наук. пр. Харків, 2003; (15):124–30.
8. Рокіта А, Жепя Т, Приступа Є. Використання едукативних м'ячів «EDUBAL» у процесі інтеграційного виховання і навчання молодших школярів. Молода спортивна наука України: зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. Львів, 2003; 7(2):54–7.
9. Сороколіт Н. Готовність учителів фізичної культури до реалізації основних положень Нової української школи у фізичному вихованні. Спортивний вісник Придніпров'я. 2021;2:137–46. <https://doi.org/10.32540/2071-1515-2021-2-137>

10. Сороколіт Н. Компетентнісний підхід у фізичному вихованні. In: Current issues of science and education. The XIV International Science Conference. Rome; 2021, p. 146–52.
11. Сороколіт Н.С. Методичні прийоми формування інформаційно-комунікативної компетентності учнів у процесі фізичного виховання. У: Актуальні питання фізичної культури, спорту та ергометрії. Зб. тез III Міжнар. наук.-спорт. конг. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича.; 2022, с. 36–8.
12. Сороколіт Н. Модернізація шкільного фізичного виховання в період незалежності України : монографія. Львів : ЛДУФК ім. І. Боберського, 2025. 364 с. 157
13. Сороколіт Н. Можливості реалізації ключових компетентностей Нової української школи у фізичному вихованні школярів. Спортивний вісник Придніпров'я. 2019;3:186–74. DOI: 10.32540/2071–1476–2019–3–167
14. Сороколіт Н. Можливість упровадження громадянських і соціальних компетентностей у фізичному вихованні. У: Зорій ЯБ, редактор. Фізична культура і спорт: досвід та перспективи. Матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф.; 8–9 квітня 2021. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича; 2021, с. 129–32.
15. Сороколіт Н. Розвиток екологічної компетентності учнів на уроках фізичної культури. У: Фізична активність і якість життя людини. Зб. тез доп. VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф.; 23 червня 2022; Луцьк; 2022. с. 71–2.
16. Сороколіт Н.С. Формування ключової компетентності «Інноваційність» у школярів засобами фізичної культури. Інноваційна педагогіка. 2022;48;2:91–4. DOI <https://doi.org/10.32843/2663–6085/2022/48.2.17>
17. Сороколіт Н.С. Шляхи впровадження математичної та інформаційно-комунікативної компетентностей у фізичне виховання школярів. Інноваційна педагогіка. 2022;44;3:54–7. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663–6085/2022/44/3.11>
18. Сороколіт Н.С. Шляхи впровадження мовленнєвих компетентностей Нової української школи у фізичне виховання школярів. У: Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 5, Педагогічні науки: реалії та перспективи. Зб. наук. пр. Київ; 2021;84(2):79–3. DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2021.84.2.17>

19. Сороколіт Н, Шиян О. Методичні рекомендації щодо запровадження наскрізної змістової лінії «Громадянська відповідальність»: фізична культура. Київ: Основа; 2018. 26 с.
20. Тарасенко ВР. Інноваційні методи в освіті як крок до Європейського простору. У: Інноваційні методи в науці, техніці та освіті. Зб. наук. пр. Харків [Інтернет]; 2020 [цитовано 26 жовт. 2020];1, с. 269–71. Доступно на: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/14_05_2020_1/pdf/97.pdf.158
21. Турчик І, Сороколіт Н, Цюпак Б. Формування громадянських і соціальних компетентностей в учнів засобами фізичного виховання. У: Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Зб. наук. пр. Київ; 2020;1(121):102–7. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2019.1\(121\)20.20](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2019.1(121)20.20)
22. Bronikowski M, Cichy I, Klichowski M, Kruszwicka A, Wawrzyniak S, Rokita A. Metoda mini--EduBall. Wychowanie i rozwój dziecka w świetle odkryć neuronauki. 2022; Wrocław. AWF.
23. Pasichnyk V, Khimenes K, Pityn M, Bas O, Hlukhov I, Hnatchuk Y, Drobot K. Physical condition of preschool children with disabilities in psychological and physical development. Journal of Physical Education and Sport. 2021;21(1);33:352–9. DOI:10.7752/jpes.2021.01033.
24. Prystupa E, Rzepa T, Rokita A. Reakcje adaptacyjne u dzieci niewidomych i niedowidzacych uprawiających gry i zabawy ruchowe.
25. Psychologiczne wspomaganie rozwoju psychicznego dziecka: teoria i badania / pod red. A. Czapigi. Wrocław, 2006; 129–36.
26. Rokita A. Participating in physical classes using Eduball stimulates acquisition of mathematical knowledge and skills by primary school students. Frontiers in Psychology; 2020; 11. 2194. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.02194>.
27. Rokita A, Cichy I, Klichowski M, Rościszewska A, Przybyła T, Wawrzyniak S, Bronikowski M. From EDUballs to mini-EDUballs and BRAINballs. Innovative Learning Tools Integrating Cognition with Gross and Fine Motor Skills. 2024; Wrocław: AWF.
28. Rokita A., Mouratidou K., Magnanini A., Prystupa E., Olechowska A., Rościszewska A., Żytka M., Wawrzyniak S. Learning by Moving. Innovative and Interdisciplinary Teaching Methods in Preschool and Primary Education : monografia. Wrocław : Wrocław University of Health and Sport Sciences, 2026. 126 p. ISBN 978-83-977864-2-4

29. Wawrzyniak S, Cichy I, Matias AR, Pawlik D, Kruszwicka A, Klichowski M, Rokita A. Physical activity with Eduball stimulates graphomotor skills in primary school students. *Frontiers in Psychology*. 2021; 12. 614138. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.614138>.

30. Wawrzyniak S, Korbecki M, Cichy I, Kruszwicka A, Przybyla T, Klichowski M, Rokita A. Everyone can implement Eduball in physical education to develop cognitive and motor skills in primary school students. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2022; 19(3), 1275. <https://doi.org/10.3390/ijerph19031275>.

31. Wawrzyniak S, Rokita A, Pawlik D. Temporal-spatial orientation in first-grade pupils from elementary school participating in physical education classes using Edubal educational balls. *Baltic Journal of Health and Physical Activity*, 2015; 7(2):33–43. <https://doi.org/10.29359/BJHPA.07.2.03>